

Rajame püsilillepeenra

Suve lõpus, kui ilmad on jahedamad ning õhus ja mullas rohkem niiskust, on parim aeg rajada uus püsilillepeenar.

“Kuigi püsililli võib istutada kevadest sügiseni, soovitan seda teha augustis ja septembris. Taimed juurduvad jahedama ja niiskema ilmaga paremini ning järgmisel aastal on peenar juba päris kena,” räägib Igavere Puukooli püsilillekasvataja ja aiakujundaja Pille-Riin Villem, kes annab järgnevalt nõu uue peenra rajamiseks.

Kevadel rajatud püsilillepeenra puudus on see, et esimesel suvel pole seal õisi ja taimed on veel väikesed. Südasuvel võib põud kasvu takistada, sajusel aastal seda muret muidugi pole.

Kus on õige koht?

Ärge tehke peenart sinna, kus vähe käiakse. Kaunis lilleväli peab olema kohal, kus seda saaks imetleda aknast vaadates, aias istudes ja jalutades. Kui teete peenra vastu maja seina, siis toas olles te seda ei näe.

Parim asupaik on põõsarinde või heki ees, mis on heaks taustaks ja ühtlasi kaitsevad tuule eest. Peenra võib teha ka keset muru, aga seal pole fooni, mis lillede ilu paremini välja toob.

Suurel lillepeenral on nii palju värve ja vorme, et ta vajab selle külluse ta-

sakaalustamiseks enda ette rahulikku muru või pinnatud ala.

Alati toimivad hästi järgmised proportsioonid: 1/3 peenrale ja 2/3 murule; või siis 3/5 ja 2/5. Suhe 1/2 ja 1/2 on omal kohal aga pigem regulaarse kujundusega aias.

Kui võimalik, valige peenrale niiskem ja kerge poolvarjuga koht. Puude ja põõsaste kerged varjud toovad lillede ilu eriti hästi esile ja tekitavad meeleolu.

Kindlasti peab asukoht olema tuule eest varjatud, sest tugev tuul sasib puhmikud segamini. Tuulekindlaid püsililli on kahjuks vähe.

Kui suur ja milline kuju?

Püsilillepeenar pääseb mõjule vaid siis, kui see on piisavalt lai – vähemalt 2–3 meetrit. Väikeses aias laiutada muidugi ei saa.

Peenar võib olla vaadeldav igast küljest või ainult ühelt poolt. Esimesel juhul ei saa keskel kasutada nii kõrgeid liike kui üksnes ette avaneval peenral. Väike peenar ei tohi olla liiga kõrge, muidu pole ta ümbritsevaga proportsioonis.

Peenar võib olla ümar, ovaalne, ruudu- või ristkülikukujuline. Liiga keerulist kuju ei maksa teha, sest vorm ei tohi domineerida sisu üle. Heki äärde võib teha sirgete servadega ristkülikukujulise peenra, serva võib kujundada ka looklevana.

TASUB TEADA

Unustage tehiskatted!

■ Ärge kunagi katke peenart musta kile, peenraloori või peenravaibaga! Tehislik peenrakate ei lase püsilillepuhmikul juurevõsudega laieneda, see justkui poob taime üles. Lisaks sellele ei lase tehiskate vett läbi. Ka kootud peenravaip ummistub, muld katte all on kuiv ja elutu.

Peenra kuju märkige murule nõõri või kastmisvooliku abil. Seda liigutades saate kergesti teha uusi variante ja vaadata, kuidas need mõjuvad, kuni lõpuks leiate sobivaima.

Ideaalne on teha peenar tõusvale nõlvale, sest tagumise rinde taimed tunduvad seal veelgi kõrgemad, lausa mitme meetri kõrgused. Istutusala peab olema sel juhul muidugi parajalt lai, et efekt end välja mängiks.

Kui maapind langeb, jääb peenra esiserv kõrgemale kui tagumine. Peenar kaotab kogu oma võlu, kui tagumine rinne on liiga madalal.

Kuidas teha peenra alus?

Tavaliselt koorivad inimesed tulevase peenra kohalt ära kogu murukamara, kaevavad maa läbi ja nopivad mulla